

Brüssel, 26.3.2019
COM(2019) 154 final

2019/0085 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht seoses soovitusel teha lepingus teatavaid muudatusi, et võtta arvesse Samoa ühinemist ja teiste Vaikse ookeani saareriikide tulevast ühinemist

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu alusel asutatud kaubanduskomitees liidu nimel võetav seisukoht seoses kaubanduskomitee soovitusel lepinguosalistele lepingu muudatuste kohta, et võtta arvesse uute Vaikse ookeani piirkonna riikide ühinemist lepinguga.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Majanduspartnerluse vaheleping ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel

30. juulil 2009 kirjutas EL alla majanduspartnerluse vahelepingule,¹ millega luuakse ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluslepingu raamistik. Paapua Uus-Guinea, Fidži Vabariik ja Samoa Iseseisvusriik kohaldavad lepingut ajutiselt vastavalt alates 20. detsembrist 2009, 28. juulist 2014 ja 31. detsembrist 2018.

Majanduspartnerluslepingu eesmärgid on järgmised:

- (a) võimaldada Vaikse ookeani piirkonna riikidel saada kasu paremast turulepääsust, mida Euroopa Ühendus pakub;
- (b) edendada Vaikse ookeani piirkonna riikide jätkusuutlikku majandusarengut ning nende järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse;
- (c) luua lepinguosaliste vahel ühine vabakaubanduspiirkond, mis põhineb ühistel huvidel, tehes seda kaubanduse järkjärgulise liberaliseerimise kaudu kooskõlas kohaldatavate WTO eeskirjadega ja asümmeetria põhimõttega, võttes arvesse Vaikse ookeani piirkonna riikide erivajadusi ja suutlikkusega seotud piiranguid seoses kohustuste täitmise taseme ja ajakavaga;
- (d) kehtestada vaidluste lahendamise kord ning
- (e) kehtestada asjakohane institutsionaalne korraldus.

2.2. Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee

Majanduspartnerluslepingu artikliga 68 asutatakse kaubanduskomitee, mis koosneb lepinguosaliste (EL ja Vaikse ookeani piirkonna riigid) esindajatest.

Kaubanduskomitee kehtestab oma töökorra ning seda juhivad ühiselt Euroopa Ühenduse poole esindaja ja Vaikse ookeani piirkonna riikide esindaja. Nimetatud kaks kaasesistujat juhivad koosolekuid vaheldumisi. Koosolekut juhatavat isikut peetakse lepingu tähenduses juhatavaks kaasesistujaks kuni järgmise koosoleku alguseni, kui juhatava kaasesistuja rolli võtab üle teine lepinguosaline.

Kaubanduskomitee tegeleb kõigi lepingu rakendamiseks vajalike küsimustega. Oma ülesandeid täites võib kaubanduskomitee:

¹ Nõukogu 13. juuli 2009. aasta otsus ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu allakirjutamise ja esialgse kohaldamise kohta (ELT L 272, 16.10.2009, lk 1).

- (a) moodustada lepingu rakendamiseks vajalikke erikomiteesid või -organeid ja neid juhendada;
- (b) tulla kokku mis tahes ajal lepinguosaliste kokkuleppel;
- (c) arutada käesoleva lepinguga hõlmatud mis tahes küsimusi ja võtta oma ülesannete täitmiseks asjakohaseid meetmeid ning
- (d) võtta lepingus sätestatud juhtudel vastu otsuseid või anda soovitusi.

Kaubanduskomitee delegeerib rakendamisega seotud eriküsimustes otsustusvolitused erikomiteedele, nagu on ette nähtud lepingu vastavate sätetega, eelkõige tollikoostöö ja päritolureeglite erikomiteele.

Artiklis 78 (läbivaatamisklausel) on sätestatud, et kaubanduskomitee võib käesoleva lepingu, selle rakendamise, toimimise ja tulemuslikkuse vastavalt vajadusele läbi vaadata ning anda konventsiooniosalistele selle muutmiseks asjakohaseid soovitusi.

2.3. Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee kavandatud soovitus

Majanduspartnerluslepingu artikliga 80 on ette nähtud, et teised Vaikse ookeani saareriigid võivad lepinguga ühineda, kui nad esitavad 1994. aasta GATTi artiklile XXIV vastava turulepääsu pakkumise.

Sellest tulenevalt ühines Samoa Iseseisvusriik lepinguga 21. detsembril 2018². Käimas on lepinguosaliste menetlused ka Saalomoni Saarte ja Tonga Kuningriigi ühinemiseks lepinguga. Lisaks on veel muud Vaikse ookeani piirkonna riigid teatanud oma huvist lepinguga ühineda.

Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee kuuendal kohtumisel 24. oktoobril 2018 vaatasid komisjoni ja Vaikse ookeani piirkonna poole esindajad lepingu läbi ja koostasid lepingu tehniliste muudatuste loetelu, mis on vajalikud, et võtta arvesse Samoa ühinemist lepinguga. Komitee jõudis järeldusele, et selliste muudatustega kaasneb Samoa kandmine lepinguosaliste loetelusse ja tema turulepääsu pakkumise lisamine lepingu II lisasse. Sarnaseid muudatusi tuleks lepingus teha iga kord, kui uus Vaikse ookeani piirkonna riik lepinguga ühineb.

Sellest tulenevalt võtab majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee oma seitsmendal koosolekul 24. juulil 2019 vastu oma soovituslepinguosalistele, milles neil soovitatakse muuta lepingut, et võtta arvesse Samoa ühinemist, ning anda kaubanduskomiteele volitused teha otsuseid mis tahes ülemineku- või muutmismeetmete kohta, mis võivad olla vajalikud pärast uue lepinguosalise ühinemist tulevikus (edaspidi „kavandatav soovitus“).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatava nõukogu otsusega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses lepingu muudatustepanekute vastuvõtmisega, et võtta arvesse Samoa Iseseisvusriigi hiljutist ühinemist ning samuti järgnevaid ühinemisi, täites seega majanduspartnerluslepingu sätetest tulenevaid ELi kohustusi.

Kõnealune seisukoht põhineb kaubanduskomitee soovitusel eelnõul, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõule lisatud lepingu muudatusi.

Kavandatava soovitusel teema puudutab valdkonda, mille puhul liidul on ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 alusel ainupädevus.

² ELT L 333, 28.12.2018, lk 1.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud otsused, millega „*kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku*“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „*võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu*“.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kaubanduskomitee on majanduspartnerluslepingu alusel loodud organ.

Muudatused, mida kaubanduskomitee soovib kokkuleppeosalistel vastu võtta, on õiguslikud. Kui lepinguosalised on need vastu võtnud, muutuvad kavandatud muudatused rahvusvahelise õiguse alusel siduvaks vastavalt lepingu artiklile 68 koostoimes lepingu artiklitega 78 ja 80.

Kavandatavate aktidega ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava soovitus eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava soovitus taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaloõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava soovitus peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Kavandatava otsuse materiaaloõiguslik alus on seega ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Järeldus

Kavandatava otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA SOOVITUSE AVALDAMINE

Kuna kaubanduskomitee soovitus, mille lepinguosalised on heaks kiitnud, muudab majanduspartnerluslepingut, on asjakohane avaldada soovitus pärast selle vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht seoses soovitusel teha lepingus teatavaid muudatusi, et võtta arvesse Samoa ühinemist ja teiste Vaikse ookeani saareriikide tulevast ühinemist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 3 ning artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) 30. juulil 2009 kirjutas liit (toona Euroopa Ühendus) alla ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel sõlmitud majanduspartnerluse vahelepingule,³ millega luuakse majanduspartnerluslepingu raamistik (edaspidi „leping“). Paapua Uus-Guinea ja Fidži Vabariik on lepingut ajutiselt kohaldanud vastavalt alates 20. detsembrist 2009 ja alates 28. juulist 2014.
- (2) Lepingu artiklis 80 on sätestatud, et muud Vaikse ookeani saared võivad lepinguga ühineda, kui nad esitavad 1994. aasta GATTi artiklile XXIV vastava turulepääsu pakkumise. Sellest tulenevalt esitas Samoa Iseseisvusriik (edaspidi „Samoa“) 5. veebruaril 2018 lepinguosalistele otsuse tegemiseks ühinemistaotluse koos üldise 1994. aasta GATTi artiklile XXIV vastava turulepääsu pakkumisega.
- (3) Nõukogu kiitis Samoa ühinemistaotluse heaks 6. detsembril 2018⁴. Samoa ühines lepinguga 21. detsembril 2018 ning kohaldab lepingut ajutiselt alates 31. detsembrist 2018.
- (4) Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee kuuendal kohtumisel, mis toimus 24. oktoobril 2018, koostasid ELi ja Vaikse ookeani piirkonna riikide esindajad nimekirja lepingu tehnilistest muudatustest, mis on vajalikud, et võtta arvesse Samoa ühinemist lepinguga. Nad tegid järelduse, et selliste muudatustega kaasneb Samoa kandmine lepinguosaliste loetelusse ja tema turulepääsu pakkumise lisamine lepingu II lisasse. Sarnaseid muudatusi tuleks lepingus teha iga kord, kui uus Vaikse ookeani piirkonna riik lepinguga ühineb.
- (5) Lepingu artiklis 68 on sätestatud, et majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee tegeleb kõigi lepingu rakendamiseks vajalike küsimustega. On vaja anda kaubanduskomiteele volitused teha otsus üleminekumeetmete või

³ ELT L 272, 16.10.2009, lk 1.

⁴ ELT L 333, 28.12.2018, lk 1.

muudatuste kohta, mis võivad olla vajalikud pärast uue lepinguosalise ühinemist.

- (6) Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee järgmine (seitsmes) kohtumine toimub 24. juulil 2019, kui komitee saab vastavalt lepingu artiklile 78 soovitada lepinguosalistel lisada lepingusse muudatused, et võtta arvesse Samoa ühinemist ja teiste Vaikse ookeani saarte ühinemist tulevikus.
- (7) Euroopa Liit peaks kindlaks määrama sellise muudatuse soovitusel suhtes võetava seisukoha,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitees selle järgmisel kohtumisel seoses lepingu muudatustega, et võtta arvesse Samoa ühinemist ja teiste Vaikse ookeani saareriikide tulevast ühinemist, põhineb lisal.

Artikkel 2

Pärast selle vastuvõtmist avaldatakse kaubanduskomitee soovitus *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Euroopa Komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*